

JAUNIMO VERSLUMO VEIKLINIMAS: PROFESIOLOGINĖS IŽVALGOS

Vytautas Pilipavičius

Lekt. dr. Aleksandro Stulginskio Universitetas. Universiteto str. 10, 53361, Akademija, Kaunas dstr.
Tel. +370 37 752214. E-mail vpilipavicius@gmail.com

© Aleksandras Stulginskis University, © Lithuanian Institute of Agrarian Economics

Iteikta 2014 02 14; priimta 2014 03 04

Pastaruoju metu ryškėja problema, kad jauni žmonės, sulaukę pilnametystės ir išeinantys kurti savarankiško gyvenimo pamatus, nemato galimybių ir nesugeba įprasminti asmeninio veikimo šeimos, gyvenamosios vietovės ar šalies labui. Šiandien šios problemos sprendimas siejamas su užimtumo skatinimu bei verslumu pagrįstu mąstymo ugdymu ir mokymu. Tyrimo tikslas – išanalizavus verslumo formavimo teorines prielaidas, išskirti jaunimo verslumą lemiančius veiksniai ir išryškinti linkmes bei parengti verslumo veiklinimo formantus. Tyrimo metodikos struktūrą sudaro verslumo formavimo teorinių prielaidų analizė, jaunimo verslumo atvejo tyrimas bei turinio analizė ir sisteminimas. Straipsnyje išskirti jaunimo verslumą lemiantys veiksniai ir išryškintos jaunimo verslumo veiklinimo linkmės bei parengti verslumo veiklinimo formantai.

Raktiniai žodžiai: formantai, jaunimo verslumas, produkcavimas, veiklinimas, verslas.

JEL kodai: J24, L26.

1. Įvadas

Temos aktualumas. Jaunas žmogus – sumanymų tęstinumo garantas. Todėl kartų kaitos dialogas – tai amžinas klausimas, reikalaujantis nuolatinių atsakymų: ką būtina ir privalu perduoti bei kokius gebėjimus ir įgūdžius reikia formuoti jaunajai kartai, kad būtų užtikrinta kultūros transliacija, o tuo pačiu atvertos galimybės savarankiškumui, kūrybiškumui ir inovatyvumui.

Tačiau pastaruoju metu ryškėja problema, kad jauni žmonės, sulaukę pilname-
tystės bei išeinantys kurti savarankiško gyvenimo pamatus, nemato galimybių ir ne-
sugeba įprasminti asmeninio veikimo šeimos, gyvenamosios vietovės ar šalies labui.

Šiandien šios problemos sprendimas siejamas su užimtumo skatinimu bei vers-
lumu pagrįstu mąstymo ugdymu ir mokymu.

Tyrimo tikslas – išanalizavus verslumo formavimo teorines prielaidas, parengti
verslumo veiklinimo formantus bei išryškinti linkmes.

Tyrimo objektas – jaunimo verslumo veiklinimas.

Tyrimo dalykas – jaunimo verslumo veiklinimo veiksniai, formantai ir linkmės.

Tyrimo metodika.

Tyrimai grindžiami vykdytų mokslinių tyrimų „Bendruomeninio verslumo
formavimas Lietuvos kaimo vietovėse“ pagrindu, kurių rezultatai viešinti moksliniuose
straipsniuose (Adamonienė, 2005, 2013, Pilipavičius, 2011; 2012). Tyrimo

struktūrą sudaro verslumo formavimo teoriniai ir praktiniai tyrimai. Teorinių tyrimų struktūrą sudaro:

- verslumo, kaip žmogaus įgimtų savybių ir įgytų kompetencijų analizė, atlikta naudojantis H. E. Aldrich (1990), A. Seiliaus (1994), H. Stevenson (1995), Z. Lydekos (1999), M. Henrekson (2005), R. Laužacko (2005), L. Juozaitienės (2006), D. B. Audretsch (2007), C. Henry (2007), K. Kriščiūno (2007) ir kt. mokslininkų darbais;

- verslumo, kaip kokybinė veiklos analizė, atlikta naudojantis P. Drucker (1985), G. P. Shhedrovickij (1995), R. Whitley (2000), B. Martinkaus (2001), D. Mitchell (2003), Z. Gineitienė (2005), C. Henry (2007), L. Iandoli (2007) ir kt. mokslininkų darbais;

- verslumo, kaip socialinės partnerystės ir bendradarbiavimo gebėjimų analizė, atlikta naudojantis P. F. Lington (2004), A. M. Peredo (2004), D. B. Audretsch (2007), T. Gliedt (2007), Ch. Zografos (2007), E. Yujuico (2008), D. Brownlie (2009), J. Defourny (2010), M. Mendell (2010), D. Neumark (2010), C. M. Torri (2010), C. Tremblay (2010) ir kt. mokslininkų darbais;

Praktiniai verslumo formavimo tyrimai grindžiami atvejo tyrimu. Tyrimas vykdytas 2013 metų balandžio–lapkričio mėn. laikotarpiu, kurio organizatoriai ir vykdytojai – Aleksandro Stulginskio universiteto, Kaimo plėtros administravimo studijų programos studentai ir dėstytojai bei Jaunimo edukacinis centras. Tyrime partnerystės ir bendradarbiavimo pagrindu dalyvavo 52 jaunimo atstovai iš Kalvarijos ir Pagėgių savivaldybių bei Pasvalio, Šilutės ir Kauno rajonų.

Tyrimams atlikti naudoti mokslinės literatūros ir dokumentinių šaltinių analizės, turinio (content) analizės ir sisteminimo, taikomojo tyrimo dalyvavimu bei ryšio diagnostikos metodai.

2. Teorinės verslumo formavimo prielaidos

Šiuolaikiniame verslo pasaulyje ypač svarbų vaidmenį vaidina verslumas, kuris dažnai siejamas su antrepreneryste. P. Drucker (1985) antreprenerystę priskiria žmogui, orientuotam į galimybių panaudojimą, kur antrepreneris perkelia ekonominius išteklius iš mažesnės produktyvumo ir pelningumo srities į didesnio produktyvumo ir pelningumo sritį. R. Jucevičius (1998) antreprenerystę apibrėžia kaip naujos vertės kūrimo procesą, kuriam antrepreneris skiria laiką bei pastangas, prisiimdamas galimą finansinę, psichologinę ar socialinę riziką.

Lietuvos mokslininkų darbuose (Lietuvos kaimo ..., 2012) verslumo sąvoka siejama su: funkcinė veikla ir procesu; verslo modelių raida; bendradarbiavimo formų raiška; gamybos veiksmu, regionų plėtros ir ekonominės gerovės kūrimo bei pokyčių verslo aplinkoje valdymo priemonėmis; žmogaus savybėmis ir elgsena bei kūrybiškumu, savarankiškumu ir mentoryste.

Užsienio ir Lietuvos autorių mokslinių darbų analizė parodė, kad verslumas grindžiamas individualiais ir organizacijos gebėjimais veikti apibrėžtoje verslo srityje sukuriant konkurencingą produktą bei numatant tolimesnio vystymosi raidą.

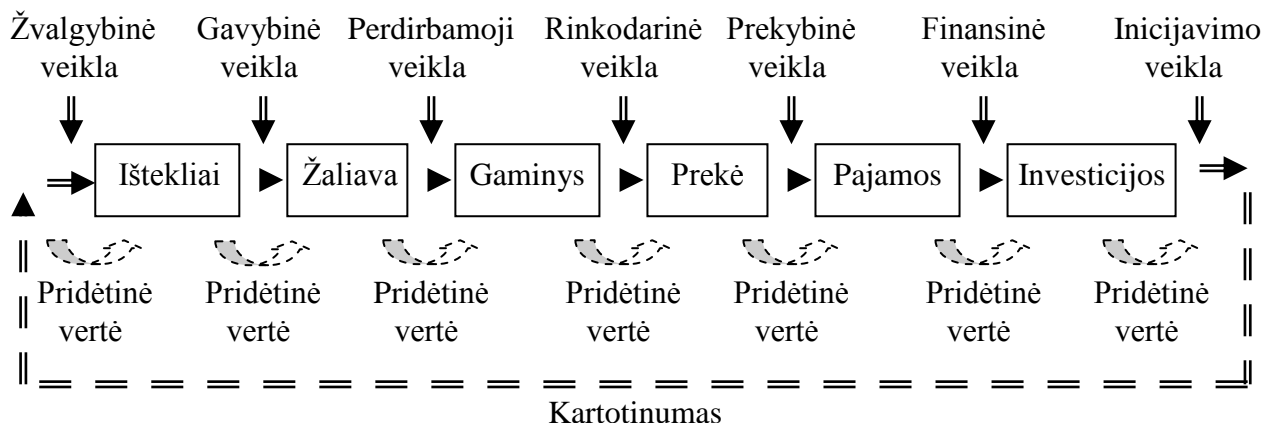
Šiuo požiūriu verslumas siejamas su verslininko pozicijos įvaldymu ir profesionalumo įgūdžių formavimu.

Verslininkas, kaip ypatingas vaidmuo, kaip mąstymo ir veiklos tipas, yra ekonominės pažangos vystymo jėga. Verslininku gali vadintis tas subjektas, kuris vykdo naują veiklą, orientuotą į naujo tipo produkto gamybą.

Verslininko poziciją ir jai keliamus reikalavimus galima sieti su organizacijos verslumu. Organizacijos požiūriu, jos verslumas apsprendžia pačios organizacijos, kaip žmonių grupės, kurie sąmoningai derina savo veiklą, siekdami bendro tikslo ar tikslų, pobūdį. Tai rodo, kad organizacija yra individualių, asmeninių sumanymų siekiai, kurie bendradarbiavimo dėka tampa organizacijos tikslais, tarnaujančiais žmogaus, gyvenamosios vietovės ir šalies gerovei. Tad verslumą lemia verslo ir veiklos sąsajos kaip:

- individualūs siekiai ir tikslai bei sumanymai, tarnaujantys žmogaus, organizacijos ir šalies gerovei;
- darbuotojų įgūdžiai ir organizacijos gebėjimai veikti apibrėžtoje verslo sistemoje, sukuriant konkurencingą produktą ar paslaugą;
- asmeniniai įsipareigojimai ir organizacinė atsakomybė už gyvenamosios vietovės ir šalies perspektyvas bei ateitį.

Verslumas neatsiejamai susijęs su verslu, tačiau šios sąvokos paskirties prasme turi skirtingas reikšmes. Verslas akcentuoja ūkio sritį ir veiklos kryptį bei darbų vykdymo organizavimą kuriant produktą ar paslaugą. Verslumas susijęs su veiklos kokybe ir poveikiu vykdymo procesui bei siekiamo rezultato verte ateityje. Tad verslumo veiklinimas sietinas su produkavimu, grindžiamu darbų vykdymo organizavimu ir poveikiu darbų vykdymo procesui organizuoti. *Produkavimas* – tai produkto / normos kaita, grindžiama kaitos proceso veiklinimu sukuriant pridėtinę vertę, kai pirminio poveikio akto produktas tampa pradine medžiaga kitam poveikio aktui, garantuojančiam produkavimo ciklą (1 pav.).

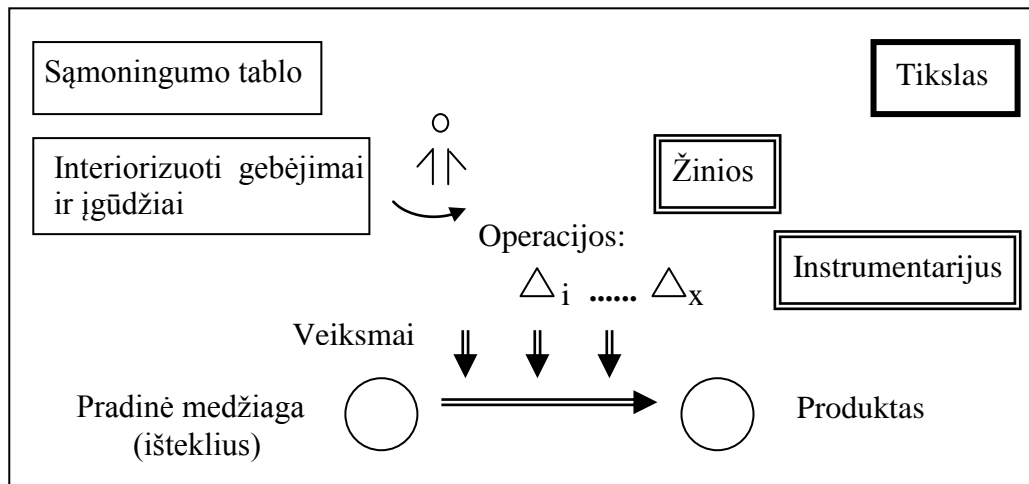

1 pav. Produkavimo ciklo schema

Produkavimo ciklo schema išryškina du veiklos tipus:

- vykdymo veikla, siejama su darbu, orientuotu į produkto / normos (ištekliai ... investicijos) padarymą;
- vykdymo organizavimo veikla, siejama su poveikiu (žvalgybinė veikla ... iniciavimo veikla), orientuotu į produkavimo ciklo veiklinimą kartotinumui.

Veiklinimas – tai poveikis vyksmo procesui, kai poveikio akto rezultate gautas produktas tampa kito poveikio akto pradine medžiaga – ištekliumi (Shhedrovickij, 1995) (2 pav.).

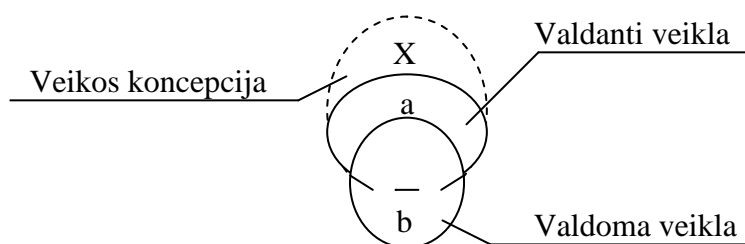

2 pav. Poveikio akto sandaros schema

Poveikio akto sandaroje išskirtinos dvi dalys. Dešinėje apatinėje pusėje pavaizduota *objektinė* poveikio akto dalis. Jai priskirtini: *produktas*, kuris gaunamas *operacijų* ir šių operacijų *veiksmų* poveikiu tapsmo procesui dėka; *pradinė medžiaga (išteklius)*, iš kurios gaminamas šis produktas; *instrumentarijus*, kuriuo naudojamosi veiksmo metu; viena iš svarbiausių priemonių – *žinios*, kurios fiksuojamos specialiomis ženklinėmis formomis. Kairėje viršutinėje pusėje pavaizduota *subjektinė* poveikio akto dalis. Šiai daliai priskiriamas *individas*, jo *sąmoningumo tablo*, *interiorizuoti gebėjimai ir įgūdžiai*, būtini operuoti visomis priemonėmis veiksmų vykdymui. Išskirtinę vietą užima *tikslas*, kuris veiklos akto sandaroje gali būti įžiūrimas kaip *objektinis* ir kaip *subjektinis* poveikio elementas.

Ši poveikio akto sandara, apjungianti įvairius elementus, pasireiškia kaip verslumo veiklinimo *konstrukcinių vienetų* struktūra.

XX ir XXI amžių sankirtoje susiklostė naujos veiklos sistemos, kur verslumas sietinas ne su tradiciškai suprantamu verslu, o su veiklų organizavimo veikla – *sociotechnika* (plačiaja šio žodžio prasme) (3 pav.).

3 pav. Sociotechninės veiklos principas

Sociotechninės veiklos sistema apima du veiklos tipus (a) ir (b). Veikla (a) – tai praktinis poveikis ir jį atitinkantys reiškiniai. Ši veikla įsijungia į kitą veiklą, kuri tokiu pat būdu organizuoja veiklą (b). Šis antrasis sociotechninės sistemos komponentas – projektuojama veiklos sistema, t. y. ta, kurią mes stengiamės valdyti. Tokiu būdu *viršutinėje* dalyje pažymėtoje veikloje (a), mes sukuriame jai atitinkančius organizuotumus ir įjungiamo juos į *apatinę* veiklą (b). Faktiškai *vykdome veiklą virš veiklos* ir tai yra ta situacija, kuri išreiškia sociotechninės veiklos principą bei aktualizuoja veiklos konceptualizavimo svarbą (X).

Būtina pažymėti, kad sociotechninės veiklos schema nieko „nepavaizduoja“. Joje pateiktas tik sociotechninio santykio principas. Tačiau jei reikėtų aprašyti vieną ar kitą valdymo sistemą (įstaigos, verslo ar regiono lygmenyje), tuomet būtina parengti specialius pavaizdavimus, kurie nėra tapatūs principinėms schemoms.

Todėl *verslumas formaliąja prasme – tai kokybinė produkcijos veiklos išraiška, grindžiama gebėjimais ir įgūdžiais apjungti į visumą sociokultūrinius, ekonominius, intelektualinius ir kt. veiksnius, sukuriant pridėtinę vertę, perkeliančią išteklius iš mažesnės produktyvumo ir pelningumo srities į didesnio produktyvumo ir pelningumo sritį, turinčią vertę ateityje.*

XXI amžiaus verslas peržengė vien ekonominės imties ribą. Todėl formuojant jaunimo verslumą, privalu atsisakyti griežtos orientacijos tik į vieną išteklių tipą, t. y. finansus, bei įvesti papildomų skirtingų operatyvinių sistemų, apjungiančių į visumą – socialinius, kultūrinius, ekonominius, veiklinius, intelektualinius, ekologinius ir pan. veiksnius.

3. Jaunimo verslumo veiklinimo linkmės

Atliktų teorinių tyrimų pagrindu galima teigti, kad verslumo formavimą lemia šie veiksniai:

- vykdymo – grindžiami darbingumo gebėjimų ir įgūdžių formavimu;
- vykdymo organizavimo – grindžiami vadybinių gebėjimų ir įgūdžių formavimu;
- veikimo konceptualizavimo – grindžiami strateginio valdymo gebėjimų ir įgūdžių formavimu.

Išryškinti veiksniai didžiąja dalimi atspindi XX a. verslumo formavimo pobūdį. Tačiau jaunimo verslumo veiklinimas, atsižvelgiant į XXI a. nuostatas, turi apimti ne tik vykdymą, vykdymo organizavimą ir veikimo konceptualizavimą, tačiau ir tvarumą, grindžiamą vertybiškumu, ekologiškumu, intelektualumu ir pan.

Siekiant atskleisti ir išryškinti, kas pastaruoju metu aktualu jaunimui, į kokius pirmaeilius darbus šiandien orientuota ir kaip numato tai įgyvendinti jaunoji karta, vykdytas taikomasis tyrimas dalyvaujant tema: „Jaunimas Lietuvos kaimo ateičiai“. Atlikta ryšio diagnostika, kurios metu tyrimo dalyviai užpildė anketas atsakydami į klausimus.

Tyrimas leido išryškinti jaunimo verslumo veiklinimo linkmes ir formantus:

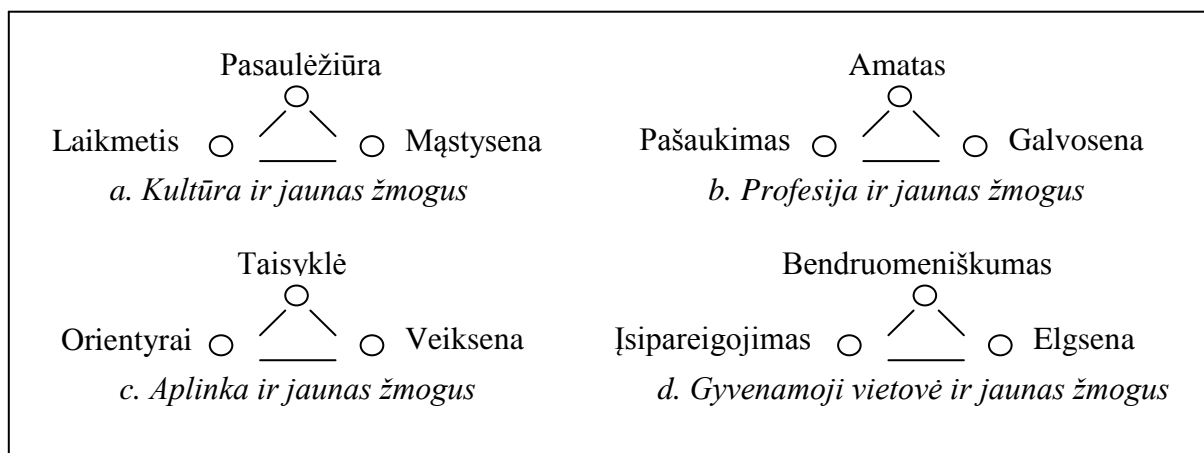
1. *Visavertės gyvenenos požiūrio formavimo linkmė*, kurią sąlygoja mentalumas ir intelektas – formuojanti kultūringo ir išsilavinusio žmogaus statusą. Siekinys – skatinti socialinį dialogą partnerystei ir gyvenenos kokybei, pavedėjant jauną žmogų link savarankiškos ir profesionalios patirties supratimo ir įprasminimo tam, kad būtų

tęsimi vertingi praeityje pradėti darbai vardan Lietuvos ateities. Verslumas veiklinamas formantu „Kultūra ir jaunas žmogus“ (4 pav. a).

2. *Profesionalumo formavimo linkmė*, sąlygota žinojimu ir mokėjimu, formuojanti profesionalaus veikėjo statusą. Siekinys – rūpintis ne tik jaunimo laisvalaikio užimtumu, bet ir jo užsiėmimo suorganizavimu, kad kiekvieno jauno žmogaus darbas – indėlis šeimoje, darbovietėje, bendruomenėje ir gyvenamojoje vietovėje – taptų žinomumu, aiškiu, prasmingu, būtinu išmokimui siekiant profesinės karjeros. Verslumas veiklinamas formantu „Profesija ir jaunas žmogus“ (4 pav. b).

3. *Normatyvumo formavimo linkmė*, nulemta šeimos, vietos bendruomenės ir visuomenės, formuojanti piliečio statusą. Siekinys – rūpintis ne tik kraštovaizdžio ir etnokultūrinio paveldo puoselėjimu ir išsaugojimu ugdant pagarbą kraštui, jo žmonėms ir jų darbams, bet diegti naujus pilietinės ir tautinės veiklos modelius, kurie įgalintų jaunąją kartą veikimui ir sociokultūrinės brandos įtvirtinimui. Verslumas veiklinamas formantu „Aplinka ir jaunas žmogus“ (4 pav. c).

4. *Savavaldumo formavimo linkmė*, sąlygota vietos ir valstybės reikalų tvarkymo ir dermės – formuojanti vietos gyventojų statusą. Siekinys – pereiti nuo tradiciškai susiklosčiusių nuostatų apie jaunimo norus ir poreikius link jaunimo siekių ir įsipareigojimų skatinimo veikti bei atstovauti savo šeimos, bendruomenės, gyvenamosios vietovės ir šalies reikalams, siekiant, kad jaunas žmogus taptų savavaldžiu. Lietuvos piliečiu, Europos ir Pasaulio reikalų žinovu. Verslumas veiklinamas formantu „Gyvenamoji vietovė ir jaunas žmogus“ (4 pav. d).

4 pav. Jaunimo veiklinimo formantai

Naudojantis teoriniais verslumo formavimo ir praktiniais jaunimo verslumo veiklinimo tyrimų rezultatais, parengta matrica, leidžianti išskirti 16 jaunimo verslumo veiklinimo sferų. Vertikaliajoje matricos skalėje atidėtos verslumo formavimo linkmės, horizontalioje – jaunimo verslumo veiklinimo formantai (5 pav.).

Formantai Linkmės	Kultūra ir jaunas žmogus	Profesija ir jau- nas žmogus	Aplinka ir jaunas žmogus	Gyvenamoji vietovė ir jaunas žmogus
Visavertės gyvensenos požiūrio forma- vimas				
Profesionalumo formavimas				
Normatyvumo formavimas				
Savaldumo formavimas				

5 pav. Jaunimo verslumo veiklinimo sferos

Už esaties reikalus, kaip galimybę ateinančioms kartoms, atsakinga dabartinė karta, tos kartos atstovai, kurie šiandien užima įvairius postus ir priima kasdienius sprendimus. Ateitis bus tokia, kokius prioritetus į ateities įžvalgą ir pamatą, kaip būsimybės pradą, ryškina būsimoji, šiandien neatsakinga už esaties reikalus, karta. Tam svarbią reikšmę jaunimo verslumo veiklinime įgauna kartų kaitos dialogas. Todėl kaip atsakingos už esatį kartos atstovams, reikėtų „savęs“ paklausti ir akistatoje su „savimi“, atsižvelgiant į jaunosios kartos siekius, atsakyti: ką privalu daryti ir kas daroma? kam privalau tarnauti ir kam tarnaujama? ką būtina perduoti, kad jauni žmonės sumanymus pradėtų įgyvendinti dar mokykliniame suole, nelaukiant, kol pabaigs mokyklą, gimnaziją, kolegiją ar universitetą?

4. Išvados

1. Verslumo formavimas turi būti susietas ne tik su ta verslininko pozicija, kuri susiformavo ekonomikos vystymosi raidoje ir tapo tradicine, o ir su nauja socialine resursų analitiko pozicija, kuri privalo remtis įžvalginiais mąstymo tipais ir veiklomis. Būsimoji siekiai turi būti išreikšti investiciniais tikslais, kuriančiais pridedamąją vertę dabartyje bei reikšmingą ir vertingą ateityje.

2. Jaunimo siekiai daugeliu požiūriu fragmentiniai, grindžiami praeities žiniomis bei prasilenkiantys su aktualijomis ir perspektyvomis. Dėl to iškyla sunkumai prisiskiriant veiklos sričiai ir įprasminant savo veikimą. Jaunimo verslumo veiklinimas turi būti orientuotas visavertės gyvensenos požiūriu, profesionalumo, normatyvumo bei savaldumo formavimo linkmėmis, ugdant vykdymo, vykdymo organizavimo bei veikimo konceptualizavimo įgūdžius ir gebėjimus.

3. Jaunimo verslumo veiklinimui būtina nutiesti partnerystės ir bendradarbiavimo „tiltą“ tarp šeimos, mokyklos, bendruomenės, verslo, viešojo administravimo ir mokslo atstovų tam, kad jauni žmonės sumanymus pradėtų įgyvendinti dar besimokant ar studijuojant, nelaukiant, kol pabaigs mokyklą, gimnaziją, kolegiją ar universitetą.

Literatūra

1. Adamonienė, R., Pilipavičius, V. (2005). Presumptions of the Human Resources Development (Hrd) Management // Economics and Rural Development. Nr. 1: 7–12.
2. Adamonienė, R., Pilipavičius, V. (2013). Influence Means Fostering Competencies of Social Entrepreneurship // Rural development 2013: the sixth international scientific conference. – Kaunas: Akademija, 2013. Vol. 6. Book 1: 19–24.
3. Audretsch, D. B. (2007). Entrepreneurship capital and economic growth // Oxford Review of Economic Policy. Vol. 23: 63–78.
4. Brownlie, D., Hower, P., Tadjewski, M. (2009). Thinking 'Communities of Academic Practice': on space, enterprise and governance in marketing academia // Journal of Marketing Management. Vol. 25. Issue 7/8: 635–642.
5. Defourny, J., Nyssens, M. (2010). Social enterprise in Europe: At the crossroads of market, public policies and third sector // Policy and Society. No. 29: 231–242.
6. Drucker, P. F. (1985). Innovation and Entrepreneurship. Practice and principles. – New York: Harper & Row. 277 p.
7. Gineitienė, Z. (2005). Verslo kūrimas ir valdymas. – Vilnius: Rosma. 237 p.
8. Gliedt, T., Parker, P. (2007). Green community entrepreneurship: creative destruction in the social economy // International Journal of Social Economics. Vol. 34. Issue 8: 538–553.
9. Henrekson, M. (2005). Entrepreneurship: a weak link in the welfare state // Industrial and Corporate Change. Vol. 14. No. 3: 437–467.
10. Henry, C. (2007). Entrepreneurship in the creative industries: an international perspective. – Northampton Massachusetts: Edward Elgar Publishing. 226 p.
11. Iandoli, L., Landström, H., Raffa, M. (2007). Entrepreneurship, Competitiveness and Local development. – Northampton Massachusetts: Edward Elgar Publishing. 279 p.
12. Yujuico, E. (2008). Connecting the dots in social entrepreneurship through the capabilities approach // Socio-Economic Review. No. 6: 493–513.
13. Jucevičius, R. (1998). Strateginis organizacijų vystymas. – Kaunas: Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras. 454 p.
14. Juozaitienė, L., Staponkienė, J. (2006). Verslo ir vadybos įvadas. – Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla. 139 p.
15. Kriščiūnas, K., Greblikaitė, J. (2007). Entrepreneurship in sustainable development: SMEs innovativeness in Lithuania // Inžinerine ekonomika-Engineering Economics. No. 4: 20–26.
16. Laužackas, R., Stasiūnaitienė, E., Teresevičienė, M. (2005). Kompetencijų vertinimas neformaliajame ir savaiminiame mokymesi. – Kaunas: VDU. 224 p.
17. Lietuvos kaimo gyventojų verslinė motyvacija. (2012). Kolektyvinė monografija. – Kaunas: ASU. 238 p.
18. Lington, P. F., Milosevic, Z., Cole, J., Gibson, S., Kulkarni, S, Neal, S. (2004). A unified behavioural model and a contract language for extended enterprise // Data & Knowledge Engineering. No. 51: 5–29.
19. Lydeka, Z. (1999). Verslininkas, verslumas ir verslininkystė // Organizacijų vadyba: sisteminiai tyrimai. Nr. 2: 137–147.
20. Martinkus, B. (2003). Darbo procesų valdymas. – Šiauliai: Šiaulių knygriškla. 40 p.
21. Mendell, M. (2010). Reflections on the evolving landscape of social enterprise in North America // Policy and Society. No. 29: 243–256.
22. Neumark, D., Kolko, J. (2010). Do enterprise zones create jobs? Evidence from California's enterprise zone program // Journal of Urban Economics. No. 68: 1–19.
23. Peredo, A. M., Chrisman, J. J. (2006). Toward A Theory Of Community-Based Enterprise. Academy of Management Review. Vol. 31: 309–328.
24. Pilipavičius, V. (2011). Bendruomeninio verslumo formavimas ir kaimo vietovių konkurencingumo stiprinimas // Ekonomika ir vadyba: aktualijos ir perspektyvos. Nr. 4 (24): 169–178.

25. Pilipavičius, V. (2012). Fostering Community-Based Entrepreneurship in the Rural Areas of Lithuania. Summary of the Doctoral Dissertation (Social Sciences, Management and Administration) // Economics and rural development: research papers. Vol. 8. No. 2: 50. – <http://www.asu.lt/erd/lt/43418> [2014-02-02].
26. Seilius, A. (1994). Firmos kūrimas ir valdymas. – Klaipėda. 344 p.
27. Stevenson, H., Roberts, R., Grousbeck, H. (1995). A perspective on entrepreneurship // Harvard Business School Working Paper. Vol. 9: 131–184.
28. Torri, M. C. (2010). Community-based Enterprises: A Promising Basis towards an Alternative Entrepreneurial Model for Sustainability Enhancing Livelihoods and Promoting Socio-economic Development in Rural India // Journal of Small Business & Entrepreneurship. Vol. 23. Issue 2: 237–248.
29. Tremblay, C., Gutberlet, J., Peredo, A. M. (2010). United We Can: Resource recovery, place and social enterprise // Resources, Conservation and Recycling. No. 54: 422–428.
30. Zografos, Ch. (2007). Rurality discourses and the role of the social enterprise in regenerating rural Scotland // Journal of Rural Studies. No. 23: 38–51.
31. Whitley, R. (2000). Divergent Capitalism: The Social Structuring and Change of Business Systems. – New York: Oxford University Press Inc. 301 p.
32. Shhedrovickij, G. P. (1995). Izbrannye trudy. – Moskva: Shkola Kul'turnoj Politiki. 759 p.

FOSTERING OF YOUTH ENTREPRENEURSHIP: PROFESSIOLOGICAL INSIGHTS

Vytautas Pilipavicius

Aleksandras Stulginskis University

Received 02 02 2014; accepted 04 03 2014

Summary

However, there is an emerging problem in recent time. Young people, who have reached the age of majority and outgoing develop independent living, does not see opportunities and fail to implement the functioning of the family for place of residence or the country's sake. Today, this problem is associated with the promotion of employment and entrepreneurial thinking and learning. The aim – to estimate the factors affecting youth entrepreneurship and to identify the entrepreneurship fostering formants and development directions based on analysis of theoretical assumptions of entrepreneurship development. The research methodology consists of analysis of theoretical assumptions of entrepreneurship development, case study analysis of youth entrepreneurship, content analysis and systematization. Factors which affect of youth entrepreneurship; draw up entrepreneurship fostering formants and developed directions for youth entrepreneurship fostering are presented in the article.

Keywords: youth entrepreneurship, formants, production, fostering, business.

JEL codes: J24, L26.